Fågelkalendern - instruktion

OBS! De rapporter som görs via denna app hamnar i Artportalen!

För att kunna skicka in dina Fågelkalendern-rapporter måste du anmäla dig som fenologiväktare (intresseanmälan på vår hemsida www.naturenskalender.se) och registrera dig i Artportalen www.artportalen.se) så du har ett konto där.

Dina huvudsakliga uppgifter kommer du åt via ikonerna längst ner på startsidan:

Ikonerna betyder, från vänster till höger, Verktyg, Rapporter och Information (d.v.s. denna text). När du är inne i en rutin kan det finnas ikoner och menytexter på rubrikraden eller bottenraden, som du använder för att göra ändringar, spara eller makulera.

Innan användning

Innan du börjar rapportera in observationer med appen, bör du välja Verktygsikonen och, med hjälp av menyraden längst ner,

, välja respektive verktyg för att

- logga in på ditt konto i Artportalen (menyalt. "Användare") • se över artlistan så att den är så komplett som möjligt i förhållande till den eller de fyndplatser du tänker göra observationerna på (menyalt. "Artlista")
- hämta hem fyndplatser från Artportalen eller skapa nya (menyalt. "Fyndplatser")

- Användare

När du klickar på "Logga in" i verktyget "Användare", slussas till Artportalens inloggnings-sida, där du får ange dina inloggnings-uppgifter och logga in. När du är klar får du först frågan om du vill öppna sidan i appen "Fågelkalendern". Svara ja på denna och dina inloggnings-uppgifter från Artportalen visas nu i appen. På denna sida finns även möjligheten att logga ut från ditt konto.

- Fyndplatser

En lista av dina fyndplatser som är kopplade till Fågelkalenderprojektet på Artportalen visas. Första gången är listan tom.

Har du redan definierat fyndplatser i Artportalen som du vill använda för dina observationer i Fågelkalendern, kan du koppla dem till projektet från Artportalens hemsida (Mina sidor/Fyndplatser/Redigera fyndplats) och därefter importera dem till appen

Vill du rapportera från en ny plats, kan du här skapa en ny fyndplats och namnge den.

Du kan också kontrollera att dina fyndplatser är markerade på rätt ställen på kartan och vid behov justera dem.

En ny fyndplats som du har skapat i appen, kopplas automatiskt till Fågelkalendern-projektet.

Menyikoner och texter på Fyndplatser

Längst upp på statuslisten finns tre menytexter och -ikoner som du kan trycka på.

 • Ikonen tar dig till en sida där du kan
skapa en ny fyndplats. Markera din fyndplats med ett långt tryck i kartan

där fyndplatsen finns. Längst upp i kartan finns menytexter och Namn Mora -ikoner för att (från vänster till höger) spara fyndplatsen,

avbryta, zooma in till din nuvarande position samt för att växla mellan flygbild och karta. Markera din fyndplats genom ett långt tryck på rätt ställe i kartan. Zooma in tillräckligt i kartan så att du ser att markören hamnar på rätt ställe. Änge ett namn på fyndplatsen och avsluta genom att trycka på Spara. Välj Avbryt om du inte vill spara den aktuella platsen.

15:36

Avbryt

- C-symbolen används för att ladda ner dina befintliga fyndplatser som ligger i Artportalen. Endast de platser som du har kopplat till Fågelkalender-projektet laddas då ner.
- Ändra gör att du får upp en ikon framför varje fyndplats och genom ett tryck på den kan du välja att ta bort fyndplatsen från listan i telefonen. Vill du ta bort fyndplatsen permanent, måste du gå in på Artportalens hemsida och redigera dina fyndplatser.

För att kontrollera befintliga fyndplatsens läge på kartan, enligt angivna koordinater, trycker du på fyndplatsen i listan. Du får en röd markör där den aktuella fyndplatsen är angiven. Om läget är felaktigt bör detta korrigeras omgående och detta görs på Artportalens hemsida (Mina sidor/Fyndplatser/Redigera fyndplats).

Artlista

Längst upp på statuslisten finns en menyikon resp. en menytext som du kan trvcka på

🛾 Safari 🗢	15:36	د =
< Tillbaka	Inställningar	
+		Återställ
Blâmes Cyanistes caeru	ileus	
Bofink Fringilla coeleb	5	
Fiskgjuse Pandion haliaet	us	

- lägga till en art i din artlista. Du kommer att se en lista på samtliga valbara arter (förutom de du redan har i din lista) som du kan välja att lägga till.
- Återställ trycker du på ifall du vill återställa din artlista till den ursprungliga listan av prioriterade arter.

Från början finns det 36 arter i din artlista, som Fågelkalendern utsett till prioriterade arter. I första hand ska du här gå igenom artlistan och ta bort de arter som antingen inte hör hemma på dina fyndplatser, eller som du inte med säkerhet kan identifiera till läte och utseende.

I högermarginalen har du en bokstavslista med vilken du snabbt kan förflytta dig till den art du är intresserad av och redigera listan av arter du ska rapportera om.

För att ta bort en art från din lista, swajpar du åt vänster på artnamnet. Kontrollera att det är rätt art som valts ut för borttagning innan du väljer att ta bort arten.

Om du vill, kan du också lägga till fler arter på listan. Normalt ska dock nya arter läggas till listan i samband med att du gör första observationen av arten och lägger in din rapport av den i appen. Se till att listan enbart innehåller de arter som är tänkbara att hitta på dina lokaler, då även fågelarter som inte påträffats kommer att rapporteras som "Ej funnen" i databasen

Rapporter

När du väljer menyalternativet Rapporter får du fram en vy där du kan se vilka rapporter du har registrerat i appen och vilken status dessa har.

Längst upp på statuslisten finns tre menyikoner som du kan trycka på.

-ikonen använder du om du

T -ikonen trycker du på om du vill hämta en rapport som du har skickat till Artportalen, men inte har kvar i telefonen (se vidare under Hämta rapport).

-ikonen trycker du på om du vill göra en ny rapportering (se vidare under <u>Ny rapport</u>).

Om du vill göra något med rapporten, t.ex. granska och redigera den, ta bort den eller skicka in den till Artportalen, ska du göra ett **swajp åt vänster**, för att få upp möjliga alternativ av åtgärder.

Dina rapporter är färgade med olika bakgrundsfärg och vissa artnamn kan också visas med en avvikande färg. Här nedan beskrivs vad dessa färgkoder betyder.

*** Vitfärgad rapport indikerar att rapporten inte har skickats in till Artportalen. Gör ett swajp åt vänster på rapporten och välj alternativet Skicka, alt. välj Ta bort för att ta bort den utan att skicka in. För att göra detta måste din iphone/ipad ha internetanslutning.

✓ Grönfärgad rapport indikerar att hela rapporten är inskickad till Artportalen och granskad när det gäller särskilt intressanta fynd (t.ex. avseende observation av art vid en ovanlig tidpunkt och plats). Detta tillstånd av rapporten inträffar alltså oavsett tidigare status, när du har bekräftat eventuella ovanliga fynd OCH att alla fynd är inskickade till Artportalen (enstaka fynd kan dock fortfarande ha en annan bakgrundsfärg på artnamnet).

⑦ Gråfärgad rapport indikerar att du har redigerat innehållet, jämfört med det som du tidigare skickat in till Artportalen. Därför måste du skicka in rapporten igen. Gör ett swajp åt vänster på rapporten och välj alternativet **Skicka**.

Ollfärgad rapport indikerar att rapporten har skickats in till Artportalen, men i deras granskning av de fynd som rapporten innehåller finns en eller flera arter som av någon anledning är intressant att följa upp.

Kontrollera rapporten genom ett kort tryck på den och därefter ett tryck på fynd-listan. Artnamnen i listan är färgade med olika färger, beroende på status. På gulfärgade arter kan du trycka på artnamnet, för att få information som beskriver varför arten uppmärksammats vid rapporteringen.

Vid behov kan du göra ändringar av dina fynd, t.ex. ta bort antalet observerade fåglar för en art och lägg till dem för en annan art, ifall det visar sig att siffrorna var inmatade på fel fågelart. Är dina fynd helt korrekt ifyllda, ska du inte göra några ändringar, utan lämna redigera-läget utan åtgärd och bekräfta att fynden stämmer.

Du bekräftar att rapporten är korrekt genom spara rapporten efter granskning och rapporten blir därefter grönfärgad. Har du gjort ändringar blir rapporten grå-färgad och rapporten måste skickas in till Artportalen igen.

Sködfärgad rapport indikerar att du har testat att skicka in rapporten till Artportalen, men alla fynd har inte kommit in dit. Detta beror på att ett eller flera fynd inte utan vidare har accepterats av Artportalens granskningsprocess (de ifrågasatta fynden visas i rött).

Du behöver göra en kontroll av dessa arter och säkerställa att dina fynd som du registrerat i appen överensstämmer med dina observationer.

Efter granskning ska du på nytt skicka in rapporten till Artportalen (gör ett swajp åt vänster på rapporten och välj **Skicka**). Rapporten blir sedan grön (=godkänd), men de aktuella fynden visas fortfarande med röd bakgrund.

Ø Blåfärgad rapport idikerar att du har dålig internetuppkoppling eller att kontakten med Artportalen har brutits av andra skäl, mitt under såndning av en rapport. Därför har inte alla fynd i rapporten verifierats från Artportalen. Inrapporteringen blev alltså inte fullständig och rapporten är därför låst från redigering. Det enda du kan göra nu är att se till att internetförbindelsen blir bra igen och därefter prova att skicka in rapporten igen, alternativt ta bort rapporten.

Gulfärgad bakgrund till ett artnamn Artportalen har funnit vara ett "intressant fynd" med avseende på tid och plats.

Rödfärgad bakgrund till ett artnamn indikerar en fågelart som Artportalen varnat för. Färgen på artnamnet består även efter att du har bekräftat och skickat in fyndet, men rapporten i sin helhet har då en grön bakgrundsfärg för att visa att du har granskat och bekräftat att fyndet är korrekt.

Ny rapport

Med detta menyalternativ landar du i vyn där du kan fylla i en ny rapport. Rutinen för att rapportera ser du nedan:

 Ange datum och tid: Ange datum och starttid för observationen genom att rulla runt på datum-rullen respektive tid-rullen. Dagens datum och aktuell tid är standardvärde. Standardvärdet för tiden är närmaste minut framåt i tiden, men det går att ange tid upp till 5 minuter framåt i tiden. Genom ett klick på Nu återgår du till aktuellt datum och tid. När du ställt in rätt datum och starttid, väljer du Spara. Tidsperioden på fem minuter från angiven starttid visas automatiskt.

Tiden kan också ställas automatiskt genom att använda tidtagnings-timern som finns i vyn där fynden noteras (se nedan).

 Ange fyndplats: Välj fyndplats genom att trycka på fyndplatsfältet. Dina uppladdade fyndplatser visas och du kan välja ur denna lista eller lägga till en ny.

lkonerna och menytexterna i statusfältet fungerar på samma sätt som i vyn <u>Fyndplatser</u>.

Nästa gång du ska rapportera är föregående rapports fyndplats förvald. Du måste dock bekräfta att du ska använda samma för att kunna spara rapporten genom att trycka på **Bekräfta plats** i nedre menyraden.

 Notera fynd: För att komma till vyn för att notera dina fynd, trycker du på fältet som anger vilka fynd du har gjort (i utgångsläget för ny rapport visas "Inga fynd registrerade").

I vyn där du noterar dina fynd finns tre alternativ längst upp på statuslisten som du kan trycka på; t.v. **Avbryt** för att avbryta operationen, i mitten en symbol för att lägga till en ny art i artlistan, ifall någon oväntad art som inte finns i den ursprungliga listan skulle närvara, och **Spara** för att spara gjorda noteringar.

	🔇 Safari 😤	15:40	د 🔳	
	Avbryt	+	Spara	
		Starta Timer		
	Övriga Spel/Sång			
	Blåmes	0	→	
	Bofink	0	→	
	Fiskgjuse	0	→ 💿 [°]	
	Gulsparv	0	→ ○	
	-1 (0 +1 ·	+5 +10	

respektive art under en 5minutersperiod.

Notera antalet observerade fåglar för

Nedan beskrivs kort de rutiner som används i denna vy.

 Du behöver inte använda timern, men vill du att appen tar tiden för 5-minutersperioden trycker du på Starta timer längst upp på sidan. Den börjar på 5:00 på det klockslag du tryckte på den, den räknar ner till 0:00 och talar om när tiden är slut. Din observationstid noteras i fältet efter klockan stannat.

Har du inte hunnit notera allt du såg under tiden klockan rullade, kan du fortsätta notera dessa fynd i efterhand.

- Hoppa snabbt mellan arterna genom att trycka på bokstavslistan till höger.
- Det antal individer som du observerar men som inte uppvisar sång/spelbeteende ska du fylla i i vänstra kolumnen med rubriken "Övriga", medan det antal som som uppvisar sång/spelbeteende ska fyllas i i högra kolumnen med rubriken "Spel/Sång".
- Fyll i dina fynd i kolumnerna genom att trycka på rutan med siffran i resp. kolumn, på den rad den aktuella arten står på (en ruta kring siffran färgas grå och "numeriska tangenter" visas längst ner på sidan). Lägg till en individ genom att trycka på knappen [+] längst ner. Tryck på knappen flera gånger för att addera flera fynd. För många samtidiga fynd kan du addera 5 eller 10 på en gång, med motsvarande knappar.

Tryck på ^① för att nollställa antalet och ⁻¹ för att dra ifrån en individ, ifall du råkade trycka en för mycket.

 Om du först har noterat en individ i kolumnen "Övriga" och sedan hör den sjunga/spela, kan du flytta noteringen av denna individ från kolumnen "Övriga" till "Sång/spel" genom att trycka på ∋ mellan kolumnerna.

- Det totala antalet individer som har observerats ska stämma överens med summan av antalet som angetts i de båda kolumnerna för en art.
- · Avsluta registreringen av dina fynd, d.v.s. spara dina gjorda noteringar, genom att trycka på Spara i statuslisten.
- De arter som du varken sett eller hört under en 5minutersobservation (och alltså har 0 i båda kolumnerna) kommer att rapporteras som "Ej funnen" till Artportalen. Dessa syns i din fältdagbok på Artportalen, men inte bland ordinarie rapporter som andra kan se, om de inte aktivt väljer att visa dem.
- 4. Spara färdig rapport: Kontrollera först @safari * 15:41 att datum, tidsintervall, fyndplats och antal individer av olika fågelarter som observerats stämmer. Ej funna arter 2019-11-11 15:39 - 15:44 visas ej, även om de kommer att Mora 61.01 N 14.52 E skickas in till Artportalen. Ej funna 34 arter Under rapporten visas rapportens Blåmes Bofink 5/1 2/0 status. När någon av parametrarna har ändrats är statusen Ej sparad rapport. Ej sparad rapport Du måste alltså aktivt spara den, för

att den inte ska försvinna.

För att spara din rapport, trycka på Spara i nedre menylisten. Du får då upp en fråga om du vill skicka in rapporten till Artportalen direkt eller ej. Välj gärna "Skicka" om du har internetförbindelse, annars "Avbryt" och då sparas rapporten enbart på telefonen och du får skicka in den vid ett senare tillfälle.

Avbryt genom tryck på papperskorgs-symbolen. Då sparas INTE rapporten i telefonen (eller på Artportalen).

5. Skicka in rapport: När rapporten sparats, syns den i listan över dina rapporter. Där syns även hur många arter i din förutbestämda artlista som inte har observerats vid detta tillfälle. Listan med observationer går fortfarande att redigera, även när den är sparad i telefonen.

Gör ett swajp åt vänster på rapporten för att få upp alternativ där

du kan välja Skicka, som innebär att den skickas in till Artportalen, eller Ta bort, ifall du inte vill ladda upp rapporten till Artportalen och inte behålla den i telefonen. Om du i efterhand upptäcker att en av dina rapporter är felaktig, kan du själv redigera den här i appen (gör ett kort tryck på rapporten). Har du redigerat en rapport (rapporten färgas grå), måste du skicka in den till Artportalen på nytt. Det går inte att redigera en rapport på Artportalens hemsida. Du kan också ta bort din rapport (gör ett swajp åt vänster på rapporten och välj Ta bort). Du kan då välja att ta bort rapporten enbart på telefonen eller även på Artportalen.

Hämta rapporter

Du kan hämta sådana rapporter som du valt att ta bort från telefonen (eller om du har en ny telefon), men som finns på Artportalen. Du kan bara hämta rapporter för ett datum i taget, så du får välja ett datum innan rapporten hämtas och visas i din lista av rapporter. Om du loggar in på Artportalen (www.artportalen.se) så kan du se på "Mina sidor" och i din "Fältdagbok" vilka datum som du har rapporter på, då dessa datum är markerade i kalendern.

Felrapportering

Om du i efterhand upptäcker att en av dina rapporter är felaktig, måste du redigera den här i appen och skicka in på nytt, eller ta bort den helt. Du kan alltså inte gå in på Artportalens hemsida och redigera eller ta bort dina fynd som rapporterats till Fågelkalendern

Problem?

Om du har problem att rapportera via appen, kontakta fagelkalendern@naturenskalender.se

Om Fågelkalendern

Fågelkalendern är en del av Naturens kalender, som följer årstiderna genom att samla in observationer av olika arter under året

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) är huvudman och samarbetar om Fågelkalendern med Stockholms universitet. Sveriges ornitologiska förening (SOF - Birdlife) och Artportalen genom Svenska fenologinätverket.

OBS! De rapporter som görs via denna app hamnar i Artportalen!

För att kunna skicka in dina Fågelkalendern-rapporter måste du anmäla dig som fenologiväktare (se intresseanmälan på vår hemsida www.naturenskalender.se) och registrera dig i Artportalen (www.artportalen.se) så du har ett konto där .

Svenska fenologinätverket är ett samarbete mellan universitet, myndigheter och frivilliga. Målsättningen är att samla in landsomfattande data över naturens kalender (vårtecken. hösttecken, datum för blomning, lövsprickning, mogna frukter, höstlöv etc.) samt att stödja samarbeten och initiativ kring fenologi, vilket Fågelkalendern är ett bra exempel på. Fågelkalendernobservatören rapporterar in från en egen artlista, där fynd (visuella eller med sång), men också avsaknad av sådana, på en viss plats och tidpunkt rapporteras till Artportalen.

Svenska fenologinätverket har även digitaliserat ett nationellt historiskt dataset från 1873-1919 som bl.a. innehåller ankomst- och flyttdatum för ett antal fågelarter.

De data som samlas in är helt offentliga och används av forskare, allmänheten, till miljöövervakning och i internationella samarbeten. Observationerna görs av frivilliga och professionella, och fenologinätverket välkomnar alla som vill delta.

Kontakta oss om du vill veta mer eller få tillgång till fenologidata.